

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hónapra 2 frt 50 kr.
 Három hónapra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléscé 7 fr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 fr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetünk, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hiteletintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

1890. évi. Léva város rkaptányi hivatalától.

Hirdetmény.

Léva város rkaptányi hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város területén és hozzátartozó pusztákon levő és ezen város hadjuttalékához tartozó es. és kir. szabadságot állományu tartalékosokra nézve az ellenőrzési szemle f. évi október hó 12-én, d. e. 8 órakor a városház udvarán, a m. kir. 14 sz. honvédezedhez tartozó honvédekre nézve pedig október hó 25-én, d. e. 8 órakor, a honvédlaktanya udvarán fog megtartatni; minélfogva felhívatnak mindazon szabadságot állományu tartalékos katonák, illetve honvédek, kik a f. évben tényleges szolgálatban nem állottak vagy fegyvergyakorlatra behiva nem voltak, hogy a fentemlített helyeken és napokon megtartandó ellenőrzési szemlén a legszigorubb büntetés terhe alatt megjelenni köteleességüknek tartásák.

Léván, 1890. október hó 3.

Kónya József,
 rkaptány.

A nemzet vértanui.

Nemzeti történetünk egyik legsötétebb gyásznapja október hatodika.

A magyar szív elborul és a hazafi szemeiből könnyeket facsar a fájdalom, melyet e nap emlékei keblünkben felidéznek.

A nemzet büszkeségét vérengző vadsággal tiporták porba a magyar szabadság lelketlen hóhérai és a kik a haza önállósága- és függetlenségeért mint oroszlánok küzdöttek vérrel áztatott csatamezőkön, azokat a hatalom bérenczei a felülkerekedett gyávaság féktelen boszujával bitófa alá állították, hogy ártatlanná tegyék a nemzeti hősokeket a nemzet zsarnokaira nézve.

Szabadságharcunk hősei pribékektől készített sárgódörbe hullottak

az aradi Golgothán 1849. október hatodikán. Hősök voltak és hazafiak, dísz és virága a magyarságnak, mert egy nagy és dicső eszméért szálltak sikkra, az volt az oka, hogy üldözték őket és mert ez eszmét nem akarták elárulni, azért kellett halállal fizetniük.

Leiningen gróf, Damjanich, Pöntenberg, Vécsey, Aulich, Nagy Sándor, Török Ignác, Lahner György és Kneziacs Károly a nevei a nemzet vértanuinak, kiknek gyászos halála 41. évfordulóján most emel emlékszóbot a nemzet Aradon.

Ünnepe lesz e nap a magyar nemzetnek, mely a hősök példájából reményt merít a jövőre és bátortást a kitarásra. És Magyarország népe október hatodikán az aradi Golgotha felé küldi fohászát, mely áldást eseng a hősök emlékére.

Arad főtere szentelt hely lesz, mert az emlékszóbot, mely ott díszleg, egyszersmind hirdetni fogja, hogy voltak és vannak magyarok, kik a magyar nemzeti eszméért meghalni készek voltak és akiket sem ígéretekkel, sem fenyegetésekkel nem lehetett megingatni hazafiságukban.

A nemzet halála koszorút fon a kegyelet virágaiból és odahelyezi az aradi emlékszóbot talapzatára örök dicsőségére a honfiúi áldozatkésztségnek.

Az a nemzet, melynek fiai ekkora áldozatokra készek valának és a mely örökös hálóját ily magasztos tudja kifejezésre juttatni, annak nem kell lemondania jövőjéről; és ha jelenét a nélkülözés, a szenvedés, a mellőzés kínos mozzanatai elárnyékolják is, a szebb jövő reményét még sem vesztheti el végképen.

A vértanuk emlékszóbotra, melyről október hatodikán lehull a lepel, Arad város főterét a magyarok Mekkájává fogja avatni, a hová el fogunk zarándokolni, erőt keresni az imában, melyet a magyarok Istenéhez küldünk

nemzetünk boldogságáért és hazánk jólétéért.

Azok, kiknek nem adatott jelen lehetni a nagy nemzeti ünnepélyen, október hatodikán üljék meg azt távol Aradtól és rebegjenek imát, mely a remény és gyász érzelmeiből fakad, a mely a szellem szárnyain elszáll az aradi Golgotháig, hol ezerek fohászával egyesülve a világnak hirdesse, hogy az eszmét, melyet e szobor képvisel, mélyen bevészte szívébe és hogy megértette a szót, melyet a szobor fölött örökös nemzeti géniusz a magyar népnek állandóan sugall.

A dráma legfőbb hordozója az ó-görögök erkölcsi nézeteinek.

— Irta: Cserei József. —

A görög dráma legmélyebbre nyúló végokaiban a görög népek személyesítésre való hajlamában keresendő. Mi mást tesz a színész is szerepkörében, mint hogy egy hőst vagy istenlakot bemutat. Ezen alak csak annyiban különbözik a templomok mozdulatlan, néma szobraitól, hogy beszél, tesz, cselekszik. A görög színművészetnek végső eleme tehát a megjelenítési vágyban rejlik. Amint a képzőművészet tökéletesedett, úgy haladt elő a színészet is. Ezen szempontból is igaz marad tehát, hogy a görög színművészet a vallásból indult ki.

A drámát csiráiban már századokon keresztül bírták a görögök legelső irodalmi termékekben, Homeros Iliásában, a nélkül, hogy tudták volna róla. (V. ö. Plat. Resp. 10. 595. C.) A lyrai dal éneklése közben nyilvánuló drámai cselekmény Homeros Iliásában Achilleus paizsán egy hyporchemaszertű tánczadalban fordul elő. (18. 590—606.) Határozottan meg van itt említve a táncz hely, a melyből a görög színházakban a Kr. e. ötödik században az orchestra fejlődött ki. Ifjak és szüzek egymást kézen fogva lejtenek ünnepi ruhákban, a leányok pártát viselnek fejükön. Előadandó tánczait, melyek bonyolult, művészi szerkezetre

mutatnak, már tanulniok kellett, épen mint a tragédia és komédia tánczreszleteit, az egész pedig — a későbbi nézőközönséget képviselve — nagy tömeg állotta körül és gyönyörködött benne. Hasonló alakot mutattak a görögök népgyűlései és törvénykezései az agorán, mely, — legalább az előkelők számára, már a homerosi költeményekben ülőhelyekkel van ellátva. Közöttük énekelt a dalnok, mondhatnók a karvezető, — így írja le az Iliás, — és két alakos, a későbbi színészek, kezdve a dalt tánczol a közepén.

Hasonlóképen zene- és tánczkíséretben adattak elő a bus vagy vig jellegű lisoni (világi színezetű) dalok is és nem csekély mértékben működtek közre a tragikus hajlam, az utánzási képesség és megjelenítési törekvés kifejlődésére. Ilyen drámai színezetű a későbbi időben is Homeros költeményeinek előadása a rhapszodok által és csak új tárgyat kellett választani a költőnek s a fönebb említett külsőségeket felhasználni, hogy kialakuljon a dráma formája.

Tulajdonképen az epos volt az ó-görög kor drámája; de ott még nem annyira a hős tevékenysége lép előtérbe, mert az „éu“ és annak megjelenítése hosszabb reflexió eredménye, logikai következetességgel nem föltételezik egymást. Az „én“ vagyis az akarakterő nyilvánulása, az erkölcs-szépészeti érzék fejlettsége vonja meg a határt az epos és a dráma között: az epos hőse a végzet befolyása alatt áll, hasonló vagy sokszor gyöngébb ellen küzd és ezért ér; míg a drámai hős az egyetemest támadja meg és szenved vagy elvezik a küzdelemben kapott sebek sulya alatt. A végzet annyira uralkodó a görög drámában is, (végzet-tragédiák) hogy egykét jelenséget leszámítva, tulajdonképen csak a romantika legnagyobb mesterének, Shakespearenek drámái nevezhetők tisztán az akarakterő költészetének. (III. Richard.) a hol többé nem a deus ex machina nyul be intézőleg a tehetség hiányában a cselekmény menetébe, a csodás megoldás

TÁRCZA.

Október 6-án.

A temesvári ütközet után két nappal, azaz 1849. augusztus 11-én, Kossuth Aradon miniszteri tanácsot hívott össze, mely Görgeit az összes nemzeti haderő főparancsnokává nevezte ki.

Görgei e hatalom élén azt sürgette, hogy Kossuth mondjon le, különben ő nem tehet semmit.

Kossuth átlátva azt, hogy erős katonai kézre van szükség és hogy a viszály még nagyobb veszedelembé döntheti az országot, inkább engedett és lemondott, csak hogy Görgei ígéretei beváltásának mi se álljon útjában.

Kossuth tört lélekkel távozott Lugosra, hol Lónyai Menyhért pénzügyi államtitkár fölkereste Kossuthot, kérvén tőle az államkincstár fölötti rendelkezést. De Kossuth azt felelte erre, hogy a fölött már most Görgei rendelkezik és így Kossuth egy fillér nélkül maradt és mint koldus hagyta el a haza határait.

Görgei pár nappal később már elfeledé, a mit Kossuthnak ígért és alkudozni kezdett az ellenséggel, levelet küldvén Rüdiger tábornokhoz, melyben készségét jelenté ki arra, hogy fegyvereit a muszka előtt lerakja.

Görgei tábornok követi Rüdiger orosz tábornokot Kis-Jenőn találták fel.

Rüdiger átolvasván a levelet, azonnal jelentést tett Paskiewichnek.

Az orosz fővezér erre „a további vérontás elkerülése végett“ felhatalmazást ad Rüdigernek a magyar sereg bekerítésére.

A mint azonban a kozákok Szt.-Annáról Világoshoz közeledtek, hogy az osztrákok előnyomulását megakadályozzák, a magyar táborban felriadtak és Görgei szemrehányásokkal kezdték illetni, a miért az oroszokkal paktált. A diktátor erre a tiszteket maga köré gyűjté és ujjal beszélt a szívükhöz. Erre az ellenállási kedv végkép lelakadt és a Világosnál felállított magyar hadsereg bizonytalanságban várta az események lefolyását.

Augusztus 13-án parancsot adott a seregnek, hogy mozduljon ki Világosról, ő maga is kilovagolt és Szőlös felé vette útját. Uj-Pánkotánál találkozott Rüdiger tábornok követével, ki a magyar hadvezért felszólítá fegyverletételi szándékának kijelentésére.

Erre Görgei előszóval kijelenté, hogy a fegyverletétel komoly szándéka.

Izonyu forró délután volt és a táborban általános levertség uralkodott, midőn Rüdiger fáradt kozákjaival Szőlöshöz közeledék.

Ekkor kezdődött a fegyverletétel délután 4 órakor. Eöl a gyalogok, a szárnyakon a lovasezredek, középen pedig az ágyuk voltak felállítva.

Görgei előre lovagolt a malom-árokig. Itt üdvözölte Rüdigert.

Azután átnyujtá neki a sereg csapatainak jegyzékét, beleértve a tartalékhadat s a hozzá csatlakozott tiszteket is.

Mindössze 11 tábornok volt a seregben, u. m. Aulich, Görgei, Kiss Ernő, Kneziacs, Lahner, Leiningen, Schweidel, Ucakei, Nagy Sándor, Pöntenberg és Török. Azonfelül 1426 törzs- és főtiszt, 30,889 ember, 144 ágyu, 7967 ló, 60 zászló, 28063 ágyutöltény, 42,700 pisztolytöltény, 20,395 puská, 3235 pisztoly, 6783 szablya és 13848 töltény-áská.

A tartalék Kneziacs alatt 6000 ember és 3 ágyu volt.

A fegyverletételt általános tisztelgés nyitotta meg, azután a honvédek gulába rakták fegyvereiket.

Voltak, kik hajukat tépték és sirtak elkeseredettségökben.

Görgeinek Haynau kegyelmet adott és Klagenfurtba vitette. Görgei tábornokai pedig Aradra szállítottak hadifoglyokul, hol az eljárás megindult ellenük az osztrák haditörvényszék előtt. Három héttel később megjött az ítélet.

Vérlázító volt. A hősök halálát megpecsételte.

Haynau nem engedett. A magyarok vérében akart fürdeni és végrehajtotta Aradon a legnemesebb magyar hazafiakon a halálos ítéletet 1849. október 6-án. ○

A szikra.

— Irta: Kersécs János. —

Bán Balint egyedül jött a határból. A kaszások most hagyták abba a munkát.

A tüccök, meg az „isten lovai“ bátran ugrálhattak a megnyesett rét fölött. A lekaszált rendek illata elszállóban volt.

Jó az embernek ilyenkor járni közöttük. A nap lenyugodni készült. Az ég alja nyugaton piros volt. A tapasztalt gazda azt mondta rá, hogy szelet kapunk holnap. A vetésben azonban még szolt a pitypalaty. A munkások hazafelé tértek a határból. A vállravezett kapák csillogtak a nap fényén. A felfordított ekével a majorba hajtattott a kisbéres. A levelező lányok vidám nótával balagtak a hegyek alján, ki kettősével, ki hármasával.

Bán Balint egyedül volt gondolataival.

Ha az embernek ötszáz hold földje van, nagyon természetes, hogy sok a gondja. Kivált mikor egyedül van a háznál. Egyedül kell gondolni mindenre. Egész nap a határban. Azok az ostoba béresek egész nap alusznak, ha nincs mellettük.

A csizmáját egészen belepte a por. A mint a fűzes alatt jött, az ostorát pattogtatta. Most hazaindult. Itt a vacsora ideje. A nagyságos urfi (így szólították a béresek) nagyon pontos volt az evésben. Mire hazaér egészen besötétedik. Ez a legjobb. Ugy is olyan faradt. Hiába, a gazdálkodás csak a parasztnak való. Az urat megviseli a munka. Fehér bőrét barnára süti a nap. Keze úgy néz ki, mint valami napzamosé.

Az embernek ötszáz holdnyi birtoka van és még sem élhet kényelmesen.

Lótni, futni kell a munkások után. Ispánt nem tarthat, ahhoz kevés az ötszáz hold, ő maga sem járhat minden után, ahhoz sok az ötszáz hold. A parasztagazda fel se veszi a baját. Dolgozik az ökrével ver-

nem jelenik meg többé mint a hős személyes akaratereje, mert a hős már nem játékszer a sors kezében: a dráma megoldása a kifejlett körülmények- és a hős erkölcsi önértékén alapuló jelleméből folyik természetesen; ilyen viszonyok között a hősnek több alkalma nyílik tetteiben, erkölcsi nézeteiben feltárni saját jellemét.

(Folyt. köv.)

Felszólalás a közutak költségvetése tárgyában*)

Tekintetes alispán Ur! Vármegyénk felügyelete és kezelése alatt levő közutak fentartási szükségleteire vonatkozó költség-előirányzat 580/10991 kb. számú hirdetésműnyével közszemlére kitétvén, az 1890. évi I. t. cz. 22. §-ában biztosított jogomnál fogva az ellen ezennel

fölszólalok.

Mindenekelőtt általánosságban azt kell megjegyezni, hogy ezen előirányzat nem volt megállapítva azon előkészítéssel és alapossággal, amely általában mindenkor, de különösen akkor kell, hogy vezesse a vármegye tisztelt vezérferfiát, midőn száz-ezer forintot tevő adó megszavazásáról van szó. A t. alispán ur és közegei nem feleltek meg különösen a törvény azon kívánalmának, mely kötelességgé teszi, hogy az előirányzathoz a szükséges utadó százalék és minimumok iránt részletes számítás mellékeltesék. A törvény ezen rendelkezéséből világos, hogy mindenekelőtt a minimumot fizetők jegyzéke legalább odavetve elkészítendő és az általuk fizetett államadó kitüntető lett volna, mert csak így lehet eleget tenni a törvény ama második követelményének, hogy a minimum alá esőkre előirt egyenes állami adók összege a törvényhatóság területén előirt egyenes államadók összegéből levonandó és az utadó-százalék azok fenmaradó részére vetendő ki. A jelen esetben azonban ily előleges tájékoztató összeírás nem történt, én legalább szorgos keresés dacára az iratoknál nem találtam a törvény végrehajtásához szükséges adatok be nem szerzették, már pedig ez előkészítő adatok olyannyira képezik kiegészítő részét az előirányzatnak, hogy azok nélkül még megközelítő számítás sem lehet tenni alaposan. A főszámvevő urnak lazán szerkesztett, felületes jelentése, melyen az egész operatuma nyugszik, ez adatokat nem pótolhatja s oly primitív általánosságban mozog, hogy előkészítő tárgyalás alapjául voltaképp el sem lett volna fogadható.

De maga az előirányzatnak szükségleti része sem szorított az elkerülhetlenül szükségesekre s minden olvasóra azt a benyomást fogja tenni, hogy csupán azért lett oly magasra előirányozva, hogy a felületesen kiszámított nagy jöve-

*) A múlt hó 25-én tartott törvényhatósági bizottsági gyűlésről közölt értesítés nyomán adjuk ezen felszólalást.

senyt. Hanem az ur! Hanem ő! Megöli a sok dolog. Ez a falu is olyan unalmas.

Mért nem született ő városi urnak? Nem volna ilyen nyomorult nagyságos ur.

De mindamellett kevély volt, büszke volt. A béresnek levett kalappal kellett hozzája szólni. A nagyságos címet pedig megkövetelte, mint a paraszt napszamos a kenyérhez a szalonnát.

Hazafelé ment a széles országúton. A ki elment mellette, az jó estével köszöntötte. Ő csak a fejével intett. A Bán familia vére folyt ereiben. Az apja sem emelte meg minden hitvány parasztnak a kalapját. Sokkal büszkébbnek tartotta magát. Azt gondolta, hogy kötelessége a parasztnak neki szalutálni, mint a káplárnak szalutál a közbaka.

Valami felsőbb lénynek tartotta magát, pedig látta, hogy az ötszáz hold nem tette valami nagygyá. De a Bán vér csörgedezett ereiben.

Szerette magát. — Tudta, hogy nem a legutolsó fiatal ember. A faluban pedig legelsőnek tartotta magát. Ő volt a földes ur. Kegyura a falunak.

Ment előre a nélkül, hogy törődött volna valakivel. Az emberekre nem figyelt. Most nem volt kedve hozzájuk leereszkedni. A paraszt csak paraszt marad. Nem tudott volna a modorukba beleszokni a félvilágért. Nem szerette őket. Más társaság meg nem volt a faluban. Elment mellettük. A tájt meg nem bámulta. Ugy is látta eleget. Már régen megszokta. Születésétől fogva volt alkalma eleget látni. Aztán meg nem is tudott gyönyörködni a természet szépségeiben. Az ő idegei a városi élethez idomultak. Kegyetlen gunyja

delmet legyen mire felhasználni. Én elhiszem, hogy az államépítészeti hivatal évenként közutakra nem 140 ezer, de talán kétszer vagy háromszor annyit is fel tudna használni, hogy a tekintetes alispán urnak nem csupán a mérnöki hivatal kívánásai val, hanem egytural a nagy közönség adózási képességével és egyéb irányu nagy megterhethetesséssel is kellett volna számolnia.

Hogy ezeket figyelmen kívül hagyta a t. alispán ur, kitűnik abból, hogy a szükséglet megállapításánál az előbbi évek szükségleteit a jelen előirányzattal egybe sem hasonlította, mert ha azt teszi vala, okvetlenül azon eredményre kell jönnie, hogy azok sokkal nagyobb keretben mozognak s hogy a közüti szükséglet ezekhez képest meg lett kétszerezve. Hogy ezt bebizonyítsam, felhozok például egy-két évet, melynek adatait éppen megőriztem, mert az ügyiratoknál ezeket is hiába keresném. Az 1882. évben az összes szükséglet 50120 frt 6 kr. volt. — 1887. évben a zárszámadások szerint felhasználtatott 47371 frt 94 kr. — 1889. évben előirányzatot 56095 frt 1 kr. tehát jóformán csak egyharmadrésze a jelenlegi előirányzatnak, ha azonban tekintetbe vesszük, hogy ezen költség-előirányzatokba a természetben leszolgálándó közmuaka benn nem foglalattik s azt pénzre átváltottatjuk, akkor ezen előirányzatok szükségleti része 70 ezer frtra, vagyis a tárgyalás alatt levő szükségletnek éppen felére tehető. Hogy miért keljen tehát a mi közüti szükségleteinket, most éppen 100% kal emelünk, azt az előterjesztésben indokolva nem találok, de ellenkezőleg, miután közutaink ellen inkább azt a kifogást lehet emelni, hogy azok túlkemények s azokra a multban tekintettel, talán a természetben leszolgálándó közmuakára, sok fedanyag egészen feleslegesen lett felhasználva, a jövőben a fedanyag felesleges felhasználását mellőzendőnek és nagyobb takarékoság a kalmazását látnám szükségesnek. Hivatkozom mindenkire, a ki többet megfordul közutainkban, nincs-e azok legnagyobb részén, többnyire két oldalt, — annyi fedanyag felhalmozva, hogy azokon a kiterés valóságos mesterséggé válik.

Helytelen a szükséglet megállapításánál az is, hogy a törvényhatósági közgyűlés 1890. évi aug. 12-diki ülésében vasutak segélyezése címén megszavazott 300 ezer forint évi törlesztési és kamat járadékai fedezéséről csakis a szükséglet meghaladó többletben van gondoskodva, mert ennek a kiadási részbe a helyi érdekű vasutak létesítésének segélyezési rovatába kell felvételnie s addig is, míg arra tényleges szükség leend, az év végével gyűlölcsozóleg elhelyeztetnie, mert a mennyiben az fel nem használtatnék, az a fölötti rendelkezés a törvényhatósági közgyűlés részére fentartandó.

A mi már most az előirányzat egyes tételeit illeti, azokra vonatkozólag a következő észrevételeim vannak.

a.) A kiadásokra.

I. személyi járandóságok, úgy mint felvétettek 2340 frt.

II. dologi kiadások, a mint felvétettek 2600 frt.

a sorsnak, hogy nem született városi galválnak.

Mikor még jogász korában (az is csak két évig volt) a váci utcán fixirozta a hölgyeket. Az volt ám az élet. Itt a falun? Mi itt az élet? Sorvasztó unalom. Unalmasak a napok, unalmasak az esték, unalmasak a lányok.

Az egy Faragó Évit kivéve.

Csinos egy falat, gondolta magában, s a nyelvvel csettentett. Az igaz, hogy liba. Gondolta utána. Kicsit félénk. Vad nagyon. Az ember nem szólhat neki mindenféléről. Mindjárt elpirosodik. Mintha nem akarná megérteni.

Pedig éppen nem volna rossz. Az almába az első harapás a legédesebb. No csak ne volna olyan vad. De majd megszépül. Ilyen lányt könnyű elbolondítani. Ő meg ért ahhoz. Volt alkalma megtanulni két évi jogászokodása alatt.

Az is igaz, hogy az anyja csak egy falusi tanító özvegye. De mit neki az anyja? Őt úgy sem kompromittálja, akár milyen családból való. Feleségül ugyse veszi. Az volna még jó, hogy a kicsike azt gondolja, hogy valamikor még Bán Bálintné lesz. Hohó! Nem ez az ut vezet odáig. A Bán vér nem tagadja meg magát. De most higgyen akármit. A fő az, hogy a kicsike adja meg magát. A szikra lángra lobbant. Azután minden magától megy. Az oltás nem az ő kötelessége.

Legalább nem lesznek oly unalmasak a napok, ha egy kis idyllt rögtönöz magának. A terv épenséggel nem rossz. Egy ily csinos falat megérdemli, hogy egy kissé megerőltesse magát utána az ember. Bajtól nem lehet tartani.

A róka lesbe állott a galambra. A

III. Utkaparaké, mint felvétettek 10300 frt. Költségjárulékok, mint felvétettek 1125 forint.

E tételeket részéről is elfogadhatónak találok, fednyag előállítására előirányoztatik 44524 frt, vagyis több, mint a mennyit eddig az összes évi közmunkaváltás tett, mert ezen váltásig 1882. évben 39158 frt 9 krral. 1887. évben 43468 frt 40 krral lett felvéve. 1889. évben pedig 49914 frt 45 krral lett előirányozva. Maga a tétel pedig 1882. évben 22339 frt 55 krral. 1887. évben 22076 frt 29 krral. 1889. évben 18831 frt 54 krral szerepelt. Ha tehát megengedem is, hogy 1891. évben nem lesz annyi természetbeni leszolgálás, mint eddig s így e tétel nagyobb összeget veend igénybe, mégis a szigorú takarékoság elvének szem előtt tartásával és nem csupán kemény tört kö, de az olesőbb termelési áron előállítható folyókavics váltakozó felhasználása mellett e czímen — 30000 frtnak előirányozása nézetem szerint több, mint kevés.

Hidak építésére előirányoztatott 29290 frt. E czímen 1882-ben 7978 frt 61 kr, 1887-ben 4811 frt 11 kr, 1889-ben 14164 frt lett felvéve. Az igaz, hogy a jelenlegi tételben a nyitra-privigyei államuton építendő vashíd 14 ezer forinttal szerepel. Hogy mennyire elkerülhetlenül szükséges ezen vashíd felépítése, a költség-előirányzatban indokolva nem találok, de azt tudom, hogy ily rendkívüli nagy építkezés, ily kisebb költségvetés keretén belül, egy részt nem róható egy évi költség-előirányzat terhére, hanem több évre felosztandó és másrészt az csakis más utimívek bizonyos háttérbe szorításával vagyis más irányu megtakarítással vagy államsegélylyel létesíthető. Véleményem szerint tehát legheylesőbb eljárás akkor lesz követve, ha az általam felhozott 3 év átlaga vétetik fel szükségletképp, vagyis kerek 10000 frt.

A nyitra-privigyei közuton ez alkalommal időszerűtlenül tervezett vashíd felépítése pedig halasztassék azon időre, midőn az utalap nem fog küzdeni a kezdet nehézségeivel s a törvényhatósági közgyűlés is tájékozva lesz annak nagysága tekintetében; addig is a t. alispán ur feladatává tétetvén e czélra megtakarításokat eszközölni.

Uttest és tartozékainak fentartása czímen előirányoztatott 6170 frt.

E czímen 1882. évben felvetett 3666 frt 94 kr. — 1887. évben kiadatott 2297 frt 28 kr; 1889. évben előirányoztatott 4511 frt 80 kr. Minthogy pedig e tételre az új törvény semmi befolyással sincs, a jelen költségvetés szerkesztésénél nincs ok az attól való eltérésre s így e tétel a tavalyi szerint 4511 frt 80 krral lenne felveendő.

IV. Új utak és hidak czímen felvetett 600 és 1892. évre 800 frtot. Ez azonban szintén időszerűtlen tétel, de az újonnan építendő út nem is elodázhatlanul szükséges s mint ilyen mellőzendő.

V. Vasutak támogatása czímen felvetett 5000 frt. Tekintve azonban, hogy a törvényhatósági közgyűlés f. évi augusztus hó 12-én 300000 frtot szavazott meg a helyi érdekű vasutak segélyezésére, ezen összegnek megfelelő évi törlesztési és kamatjádéka az előirányzatba felveendő. E tekin-

galambot pedig nem örizte senki. A róka lehetett az ur.

A keresztuton éppen Faragó Évivel hozta őt össze a véletlen szerencse.

Az alkalom az ostromra kedvező volt.

Egész a faluig együtt mehetnek. Az pedig még egy negyedóra járásnyira volt. Egy negyed óra alatt ő lehet az ur az Évi leány szívében, ha csak már eddig is lángra nem lobbantotta a hamu alatt szunnyadó szikrát.

Évi a szőlőből jött. Most folyik a levelezés. Az anyja sokat nem adhat ki napszámra, azért hát neki is dolgozni kell, mint a többieknek. Az anyja nem szülte őt uri kisasszonynak. Azért, ha a boldogult Faragó Pál, az atyja, tanító volt is, a kezei olyan napsütöttek voltak, mint akár melyik parasztleányé. De az arca olyan volt, mint a lilium üde fehérsége. Piros volt az élettől. A falusi levegő jó volt neki.

Hazafelé tartott. Szabályos léptekkel mérte végig a keskeny dűlőutat. Termetét csak úgy himbálta lábain, mint lány esti szellőben a rózsá.

Odaért az országútra, melyen Bán Bálint lépdéglét.

Csak akkor vette észre, mikor már mellette állt. Az arca pirosabb lett a fakadó rózsánál. Tudta, hogy az urfi jó szívvel van iránta. Talán bizony szereti is. Erre a gondolatra még inkább elpirult. Annyi bizonyos, hogy sokat jár utána. Mikor találkozik vele, mindig van hozzája valami szíves szava. O tapasztalatlan leány. Nem tudja, hogy mit higgyen. De a szavait alig lehetne félremagyarázni.

A róka észrevette a galambot. Bálint megemelte kalapját a rektor leányának és jó estét kívánt,

tetben nézetem az, hogy ezen évi járadékok nem törleszthetők egy-két év alatt, hanem helyes és igazságos, hogy ezen teler a jövő nemzedékre is átszálljon, a mint-hogy a létesítendő közlekedési eszközöknek is az veendő hasznát. Ha egy magán ember vesz fel kölcsönt, igyekszik annak visszafizetésére minél hosszabb terminust kieszközölni, annál inkább kell erre törekednie egy jogi testületnek, melynek léte évszázadokra nyulik.

Egy realis felek között létesített kölcsönügyletnél a törlesztési idő 35—45 év között váltakozik. En a szokásos 40 egész és egy félétet vagyis 81 félétet veszem, mely esetben 100000 frtnak fél évi törlesztési évi kamat járadéka 2875 frt, vagyis egy évre 5750 frt, de vegyük kerek számmal 6000 frtra s így háromszáz ezer frt után 18000 frtra s így lenne e tétel 23000 frt.

VI. Előre nem látott kiadásokra az összes kiadások 3%-tőlia, vagyis kerek összegben 2600 frt.

A kiadások összege tehát számításom szerint 86466 frt 80 kr.

Attérve már most a fedezeti részre.

1. Vámbérlét a tervezet szerint 750 frt.

2. Községek hozzájárulásai 1500 frt.

3. Bírospénzek 50 frt.

4. Különléle bevételek 50 frt.

5. Az utadó minimumok összege a kézi napszámra nézve 42150 frt, az igaz napszámra nézve 13966 frt, együttesen 56116 frttal van előirányozva. A mint felszólalásom elején felhoztam, e tekintetben semmi adat az iratoknál nem levén beszerelve, természetesen részletes számítás sem volt tehető. Kételkedem azonban benne, hogy a minimumot fizetők által lerovando összeg 56116 frtot tehetne. Mert habár igaz, hogy a közmunkaalap az új törvény értelmében az állami törvényhatósági, községi tisztviselők hozzájárulása által jelentékenyen növekedett, alig hiszem, hogy ez összeg az előirányzott mérvben be fogna folyni s azért én részéről e két tételre nem tartok többet előirányozhatónak, mint 45000 frtot. Ezen összeget fizetők — nevezük őket minimistáknak — egyenes államadója 94000 frtnál többet nem teend.

Ha már most ezen összeget a törvényhatóság területén fizetett 594 ezer forint egyenes államadóból levonjuk, marad 500 ezer forint, melyre az utadó-százalék kivetendő. Az előirányzatban államsegély czímen felvett 17906 frt megmaradhat ugyan s ezzel a költség-előirányzat csak javul, de ezt én számításomban mellőzöm, mert ez összeg, ha megadatnék is, a kereskedelmi miniszter ur által kitűzött czélra lesz fordítandó. Az általam felvett fedezeti rész tehát kitesz 47350 frtot. Ha már most ez összeget a szükségletben kiadásként felvett 86466 frt 80 krról levonjuk, marad 39116 frt 80 kr. hiány, mely a minimumot fizetők államadójának levonása után fenmaradó 500 ezer frt egyenes államadóra kivetendő és 8 azaz nyolcszázötöl százaléknak felel meg.

Számbevéve tehát minden eshetőséget és gondoskodva a még jóváhagyást nem nyert, de a törvényhatóság által elvállalt 300 ezer forint fedezetéről, nincs ok, mely követelné, hogy az utadó-százalék a tör-

Évi nyájasan viszonzta.

A nagyságos urfi hozzá-satlakozott a szép leányhoz. Olyan kedve volt, hogy majdnem a karját kérte. Meg is tette volna, ha azt nem látja, hogy Évi egy nagy kosarat cipel. Nem tette tehát. Hanem a helyett a töle telhető nyájassággal kérdezte:

— Honnan, kedves Évi kisasszony?

A kedves szóra fektette természetesen a fő hangsúlyt. Megkezdte a hódítást.

— A szőlőből. Felelte. És a hangja rezegve esengett, mint valami üvegharang. Aztán beszélt a levelezésről, a nyári munkáról. Elmondta, hogy mennyire örült, hogy egész nap jó idő volt. Nem kellett a munkát félbeszakítani. Panaszkodott az édes anyja szokása szerint, hogy mennyit kell fizetni a napszamosoknak, pedig most jó a munka, kevesebbet is dolgozhatnak. Jól esett neki, hogy beszélgethetett.

Bálint urfi pedig csak hagyta beszélni. Gyönyörködve legeltette szemét a fecsegő leányon, mint a róka, mely sóvárogva néz a galamb után.

Az pedig csak beszélt.

— Sokat kell dolgoznia, ugy-e — Évi kisasszony?

— Oh nem. Fel sem veszem. Megszoktam én a dolgot. Ugy nevelt engemet az édes anyám, hogy idejekorán megszokjam a munkát.

Bálint urfi mosolygott.

— Mit csináltak a szőlőben?

— Leveleztünk.

Bálint a magasba nézett. Szerette volna másra átvinni a beszédet. A hold most dugta ki fényes koronáját. Az előmlő sugarak elborították a leány arcát. Valóban szép volt. Bálint majd elnyelte sze-

vényben megengedett 10 százaléknál magasabbra emeltessek, mert ez esetben, a mint fentebb kimutattam, 86466 frt 80 kr. szükséglettel szemben 97350 frt fedezet, vagyis 10883 frt 20 krnyi többlet mutatkozik.

Minthogy pedig eme többlet sines szűkség, de mert országosan ismert dolog, hogy a betegpótlási pótdától is ment és vagyonos lakossággal bíró törvényhatóságok 5-6 százalékat fizetnek, indítványozom, miszerint az utadó százalék 8 száztólban állapíttassék meg, kivételesen és csupán azon indokból, mert a törvényhatóság helyi érdekű vasutak támogatására évenként 23 ezer forintot tevő segélyösszeget szavazott meg, — természetesen a mennyiben ez összeg igénybe nem vétetnék, részéről a 80/100-ot is sokalom s azt sem lennék hajlandó szavazatommal támogatni.

Tisztelettel kérem tehát ezen felszólalásomat a törvényhatósági közgyűlés elé terjeszteni, hol is esedezem, miszerint ugy az alispán ur, valamint a t. közigazgatási bizottság előterjesztésének e részbeni mellőzésevel az utadószalet az 1891. és 1892. évekre nem 12, de 8 száztólban méltóztassék megállapítani és az alispán urat oda utasítani, miszerint a nagyzási kísérletek kerülésével az utalap kiadásait csakis az eddigi keretben érvényesítse s csakis a mellőzhetlenül szükségessé szoritkozzék.

Teljes tisztelettel

Znamenák S.,

törvényhatósági bizottsági tag,
ar.-maróthi lakos, ügyvéd.

Budapest, 1890. október 2-án.

— Az országgyűlés első napja; különböző pártok és konferenciák; készülődések az aradi emlékszóbor leleplezési ünnepélyére. —

A negyedéves szünet után tegnap gyűltek össze első ízben a honatyák. Ugy látszik, hogy a mult évi harc után teljesen kipihenték magukat. Tisza Kálmán is, a mióta „csak“ nagyváradi képviselő, olyan ruganyos léptekkel jár, ugy megifjodott, mintha tizenöt esztendeig miniszterelnök sem lett volna. Nem is csoda, ha az ember belevegyl a gyermekek közé, azok kedélyvilágának jótévi melege embeire a szó legtisztább értelmében varázsolja még a hideg miniszterelnöket is. No a miniszterek is, — hála az osztrák fürdőnek — tökéletes színben vannak. Csáky messziről ugy néz ki, mint valami fiatal törvényszéki segédjegyző. A szepesi hegyi levégő üdítő hatása ragyog az arcán. Baross csak ugy zónázik egészségének szekerén. A honatyák nemkülönbén egy cseppet sem panaszkodhatnak. Alig győzik egymás jó kinezését dicsérni.

Ez az első ülés egyébiránt csak olyan jelleggel bírt, mint mikor a színészek az új darab első szavaló-próbáját tartják. Ha ez sokáig tartana, az sem volna csoda, ha a szónokok egészen elszokának a parlamentari harc mezején való virágkereséstől. Most inkább csak a munkarend megállapítására szoritkoztak. A szünet alatt sokan eltávoztak a honatyák közül oda, a hol Tisza Kálmánt sohasem teszik meg miniszterelnöknek, sem valóságos belső titkos tanácsosnak és így az egyes bizottságok-

meivel a karesu, hajlékony alakot. A hold fénye olyan sajtáságos szint kölcsönzött alakjának. Bálintnak ugy tetszett, hogy ily színekkel rajzolják a festők a madonnát. Az ajka piros volt. A szemei ragyogtak. — De hozzá gondolta azt is, hogy az övének kell lennie. Lesbe állt tehát a lány szivére.

Évi is csodálatosan érezte magát.

— Elkisérhetem, Évi kisasszony?

A lány nem tudott rá felelni.

— Hiszen ugyis egyfelé tartunk. A lakásunk oly közel esik egymáshoz, hogy egyik udvarból a másikba áttekinthetünk. Nézem is sokszor.

Évi elgondolta magában, hogy mit nézhet rajta oly sokat. Nem tudja, mi bámulni való van rajta.

— Már korán reggel látom az udvaron, mikor a baromfit eteti. Nagyon korán szokott kelni. Azért is olyan piros, mint a rózsza; üde, mint a hajnali harmat.

Évi elpirult a nagy dicséretre. A róka megkezdte támadását. Szinte hizott bele, hogy a szép lánynak szépeket mondhatott. Tudja, hogyan kell elcsavarni a fejét.

— Korán kell kelnem. Az édes anyám beteges. A hajnali álom jót tesz neki. Ugy is elég nagy a gondja szegénynek. Cselédet tartani nem áll módunkban. Nem fizeti ki magát. Kicsiny a gazdaságunk.

— Hogy volna az kicsiny, Évi kisasszony, mikor olyan gyémántot rejtget, mint a kegyed szive.

— No, ha gyémánt volna, hát csak ugyan érne valamit.

— Drágább az a gyémántnál is.

Bálint urfi közelebb húzódott a leányhoz. A könyöke majdnem a leány karjához ért. A szemébe nézett. Évi pedig lesütötte szemeit. Tétovázva bámult maga elé.

ban üresen maradt helyek betöltéséről gondoskodni kellett a t. háznak, a mi aztán nagykönnyen meg is történt, minthogy a szünet hatása még most is látszik az összegyűlt képviselőknél. Hanem annyi igaz, hogy zavarosabb pártviszonyokat még nem látunk az országgházban. A megalakulások nagyobb forrongással veszik kezdetüket. És bizonyosra vehető, hogy ez a forrongás nem fog egész simán lefolyni. Még nem volt olyan párt, a melyik elismerte volna, hogy neki nincs igazsága, vagy hogy nem tisztá a köpönyegje.

Hiszen a klubokban most egymást érik a pártkonferenciák. A szabadelvű, a mérsékelt ellenzéki párt összeül és kezd mindegyik másik programjáról gondoskodni. Az országgyűlést megelőzőleg, — ugy halloom, — minisztertanács is volt. Szilágyit épen a vonatról fogták a tanácsba, mikor Franzensbadból hazafelé tartott. Hanem valaki nagyon ellentmondani talált Szapárynak a közigazgatás államosítása felett keletkezett vitában, mert ellenzéki lapok nagy örömmel hangolódtak. Ez a tárgy, t. i. a közigazgatás államosítása, — olyan, a melyről igen sokat lehet beszélni, mert annak megváltoztatása országos érdek. Majd ha benyújtják a törvényjavaslatot, ugy hiszem, lesz alkalmam még bővebben hozzászólni.

Hanem annál sokkal mozgalmasabb élet van a függetlenségié között. Ugron megüzente a háborút a párt eddigi programjának, melylyel eddigelé maga is szolidaritásban állott. Tegnapelőtt megkezdődtek a békéltetési kísérletek. Hogy mily eredményre fognak vezetni, az kétséges. Ugron pártján csak egy csekély töredék van, a negyvennyolczasok zöme Eötvös körül csoportosul. Ugron a legvégső esetben legfeljebb megindítja a secessiót ad montem sacrum. Aztán bizonyos, hogy nem lesz Maenius Agrippa, a kinek tanácsát ő hajlandó volna követni.

Hogy az ország többsége melyik párt felé hajlik, azt még eldönteni nem lehet. De az tény, hogy sokan nem jó szemmel nézik az Ugron által indított mozgalmat. Mindenesetre hetven ember többlet nyom a latban, mint tizenöt.

Országszerte folynak az előkészületek az aradi honvédelmszóbor leleplezési ünnepélyére. Több fővárosi egyesület is képviselteti magát. Mint olvasom, majdnem minden valamirevaló város küldöttségileg részt vesz az ünnepélyen. Hiszen ez a magyar halottak napja. Bátran meg lehetne a kalendáriomban is jelölni. Legalább még sem vetheti szemünkre senki, hogy nem adóznak kegyelettel azoknak, a kik a hazáért áldozták életüket. Bizony, ha azt a sok magyar vértanút, a ki a szent ügyért harczolva elesett, mind szentté avatnak, megtehetnének a neveikkel nem egy kalendáriomot, hanem egy egész bibliát.

A mult napok egyikén rendes esti sétámra indultam és az egyik korona-herceg-utcai virágkereskedés kirakatában Léva város koszoruját láttam, mely az aradi emlékszóborra van szánva. Sokáig néztem a brokátselyem vörös szalagot, a díszes babérszortut. Ime, egy kis város, mely mindig az elsők között áll. Barsvár-

— Lásza, Évi kisasszony, ha nekem volna olyan leánytestvérem, nem adnám sokért. De én magam állok, mint az ujjam; nincsen senkim.

— Szegény ember. Gondolta Évi.

— Pedig hát máskülönbén nem volna okom a panasra. De olyan üres a ház, ha belépek. Üres nekem minden.

A róka settenkedett. Körülfogta beszédével a leány szivét.

Haladtak az uton egymás mellett. A szót Bálint vette át. Evike kezdett hallgatni. Már pedig a hallgatás a leányoknál jelent valamit. A szikra csillogott. A lánghoz nem sok kellett. Évi tapasztalatlan leányka volt. Nem volt szokva olyan szép beszédhez. Kezdett hiu lenni. Jól esett neki, hogy olyan szépnek tartják. A ki pedig mondja, az maga is csinos ember és pedig fiatal ember.

Tele volt a feje különféle gondolatokkal. Bálint pedig erősen fujta a paraszat.

Bán Bálint udvarolni kezdett egy özvegy rektor né leányának. No megjárja időtöltésnek.

A faluhoz értek. Éviék háza csakhamar előttük volt. Évinek most olyan rövidnek tetszett az ut. Pedig máskor mily hosszú volt. Furesa. Mintha a falu is közeledett volna. Még nem találta ilyennek. Pedig Bárdy Gáborral járt arra. No de az nem is tudott volna annyi mindenféle szépet mondani. Nem is csoda. Ha az ember rektor, vesződik valami hatvan — hetven parasztyerekkel, mikor kijön az iskolából, örül, ha pihenhet.

(Folyt. köv.)

megye fényes multjára soha sem hozott szégyent ez a város, mely fent a tótság között a leghibebb képviselője volt mindig a magyarság ügyeinek. Eszembe jutott, hogy talán a város szine sárga-zöld és nem vörös, mint a koszorun levő szalag. Vagy talán a megye szinét viseli? Legyen akár hogy, ez a tett igen szép világításba helyezi a város érületét.

Megilletődve távoztam a kirakat mellől. Tisztelet azoknak, kik így gondolkoznak.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **A király névnapja** alkalmából tegnap délelőtt 9 órakor a plebáni templomban ünnepélyes szent mise volt, a melyet Lakner Antal plebánus végezett fényes segédlettel. Az ének- és zenekedvelők társasága Richter Ferencnek D dur miséjét adta elő. A misén jelen voltak a Léva székelő összes hivatalok, a honvédtisztek, tanárok és tanítók vezetése mellett a főgimnázium, a képezde és a kath. iskolák növendékei és nagyszámu közönség.

— **Az aradi vértanuk szobrára** nemcsak városunk közönsége, hanem a kaszinó is küldött koszort. A két nagy és gyönyörű babérszortu Budapestre készült. A város koszorujának szalagja, a melynek két ágán e felirat van: „Léva város közönsége a nemzet vértanuinak“, — széles, vörös brokát-selyem; a kaszinóé széles, nemzeti szinű a következő felirattal: „Az 1849. október 6. nemzeti vértanuknak a Léva i casino-egyesület.“ A város koszoruja csütörtökön és pénteken Nyitrai és Társa kirakatában közszemére volt kitéve. Mindkét koszort Konkoly Sándor, orsz. képviselőnk teszi a szoborra.

— **Adományok a tüzkárosultaknak.** A „Jó-szív-egyesület“ a kis- és nagy-sarói tüzkárosultak részére 400 frtot, — a Léva i t a k a r é k p é n z t á r ugyanazon községek kárvallottainak 50 és a garam-szölösieknek szintén 50 frtot adományozott.

— **Végezzünk tökéletes munkát!** Megkezdtek a járdák kövezését; makademiroznak a város területén egy utat s mint értesülünk, az aszfaltozás előmunkálatai holnap, f. hó 6-án, már megkezdődnek. Felteszszük, hogy a nagyfontosságú munkálatok kellő szakfelügyelet mellett folynak, s ez alapon a felelősség teljes tudatával hajtának végre. — Csak azon csodálkozunk, hogy a város hatósága még most sem intézkedett a járdákba benyuló akadályok, lépcsők eltávolítása iránt; mert csak nem tetelezhető fel, hogy a nagy költséggel megépített járdákat a lépcsők, kiszögelések által hasznavehetetlenné engedjük tenni!?

— **Gyászmise az aradi vértanukért.** Az aradi vértanuk kivégzésének évfordulója és a vértanuk emlékére Aradon felállított szóbor leleplezése alkalmából a „marez. 15. ünnepélyt rendező bizottság“ közbenjárása folytán, Léva é hó 6-án, holnap, reggeli 9 órakor a plebáni templomban, a dalárda közreműködése mellett, ünnepélyes gyászmise lesz, a miről a bizottság ez uton értesíti a közönséget. — Ez alkalmából a tanhatóságok is tegyék ünnepélyessé e napot! Színettel, esetleg gyászünnepélylyel áldozzanak a vértanuk emlékezetének!

— **Kitüntetés.** Boleman István dr., városunk derék fia, vihnye i fürdőorvos és Selmecz Bélabánya városok tiszteletbeli főorvosa, az orvosi szakirodalom terén kifejtett tevékenysége elismerésül a kir. tanácsosi ezmet kapta. — Öszintén üdvözöljük a jeles szakferiut megérdemelt kitüntetés alkalmából!

— **Áthelyezés.** Ruttkay Gyula, polgári iskolai tanár, lapunknak derék munkatársa, a galgóczi polgári iskolától Banffy-Hunyadra helyeztetett át; de azért a távolban sem szünik meg munkatársunk lenni, sőt bírjuk ígérését, hogy új helyéről kalatszegi dolgokkal is fel fogja keresni lapunkat.

— **Elszabadult lovak.** A f. hó 1-én Léva n tartott országos vásár alkalmával a Mártonffy-utczában Prska János csejki lakosnak lovai egy mellettük elhaladó hirtől megijedvén, a szekeret elragadták, a kocsirudat összetörték és az összes szerszámot szétszaggatták; a nekivadult két erős ló azután az összezsufolt nép közé rontott és e közben három asszonyt és egy ferfit elgázoltak. Az asszonyok súlyosabb, a ferfi pedig könnyebb sérülést szenvedett.

— **Hymen.** Ivankievics József, a Lévai kir. pénzügyigazgatóság egyik tisztviselője, e napokban váltott jegyet Ipolyenyeken, Bussay Erzsike kisasszonnyal, Mátyus János földbirtokos és körjegyző kedves gyámleányával. — Boldog megelégedés kísérje az új jegyeseket!

— **Öngyilkosság.** Sellinger Gyözö, 20 éves pinceszér, mult hó 29-én Ar.-Maróthon revolverrel halántékon lötte magát és azonnal szörnyen halt. — Az öngyilkos fiatal embert Lévára hozták szüleihez s itt temették el. — Hogy mi vitte őt a végzetes lépésre, még eddig kideríthető nem volt.

— **A házak számozását illetőleg** a belügyminiszterium az összes törvényható-

ságokhoz körrendeletet intézett, melyben utasítást ad arra nézve, hogy az előbb eszközölt ház-számozás folytán számot kapott házak után épült házak kombinált (tört) számokkal lesznek ellátandók.

— **Vásár.** Léva n a f. évi szeptember hó 29-én tartott országos baromvásárra behajtatott szarvasmarha: 1015 drb. ló: 2120 drb. sertés: 221 drb. juh: 1283 drb. kecske: 11 drb. szamar: 5 drb. összesen: 4655 drb. — Ezekből eladatott szarvasmarha: 826 drb: ló: 170 drb. sertés: 88 drb. juh: 1078 drb. kecske: 7 drb. szamar: 1 drb; összesen: 2170 drb. — Vételár összege: 78256 frt. 32 kr. — A keddi, ugynevezett b ő r v á s á r teljesen elmaradt, mert az izraelitáknak ünnepük volt. Pedig ezen vásár is igen látogatott szokott lenni s azért ugy a város, mint a közönség érdekében cselekedni városi előljároságunk, ha jövőben tekintettel lenne az ilyen körülményekre és a vásárt más napra tenné át. — A szerdai kirakodó vásárra annyi nép gyült össze, hogy piaczerünk szüknek bizonyult és a piacon kívül több olyan utca is tele volt gabonás és egyéb szekerekkel, a melyekben még soha sem álltak kocsik vásár alkalmával. S éppen ez okból nagyon bosszantólag hatott a közönségre a piac legszébb helyén hetek óta felállított s nagy területet elfoglaló komédiás bódé. Igen helyesen cselekednek a rendőrség, ha vásárok alkalmával semmiféle komédiásnak a piactéren helyet nem adna.

— **Szerkesztői tintatartó.** Az 1890. évi amerikai találmányok sorában nem érdektelen helyet foglal az ugynevezett „szerkesztői tintatartó.“ Ez az ártatlanul látszó tárgy nem kevesebbet mint egy vészjelzőt és egy töltött revolvert rejtget magában. Mialatt a szerkesztő a legjamborabb arczval mártja a tollát a tintatartóba, egy észrevehetetlen rugót érint s abban a pillanatban megszólal a csengő, kezébe pedig a töltött revolver ugrik elő. Találmányok elég csinos, de annál hasznosabb tengerentúli szerkesztő-kollégáinkra nézve.

RÖVID HIREK. — A képviselőház szerdán tartotta a szünet után első ülését. — **Munkácsy Mihály** valószínűleg egy nagyszabásu, történelmi tárgyú képet fog festeni az új országgház számára. — **A pénzügyminiszter** törvényjavaslatot fog terjeszteni a képviselőházhoz a filokszera-irtott szőlőterületek adómentességéről, ha azok továbbra is bortermelesre fordíttanak. — **Magyarországon** az idén 450,000 méter-mázsza dohány termett s ez 100,000 méter-mázszával kevesebb a tavalyi termésnél. — **A vasárnapi munkaszünetről** szóló törvényjavaslat a képviselőházban már a legközelebb tárgyalásra kerül. — **Erkel Ferencz,** ősz zeneszerzőnk születésének 80-ik évfordulóját ez évi november hó 7-én nagy hangversenyyel fogják megünnepelni Budapesten. — **Az igazságügyi miniszter** terve szerint a sommás ügyek fellebbezéséről szóló javaslat a jövő év elején fog életbe lépni, ha a képviselőház szorgalmasan hozzájár a tárgyaláshoz. — **Karr Alfonz,** az ismert francia író, 82 éves korában meghalt Párisban. — **Nagy sztrájk** készül Skótzországban, hol holnap alkalmasint az ország összes vasgyáraiban megszüntetik a munkát. — **Allami költségvetésünk** a jövő évre 369,004,543 frt kiadás- és 369,008,583 frt bevételben van megállapítva s így, ami husz év óta először történik, a költségvetésnél 4040 frtnyi fölösleg mutatkozik.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Furesa kérdés. — Miért teremtette az Isten előbb a ferfit és csak azután a nőt? — Azért, mert már az Isten is fontolóra vette, hogy a nőekkel nem jó — kezdeni.

— **Dramai jelenet.** A költő neje: Ne zavarja most, kérem, a férjemet, mert éppen drámai jelenete van. — **Látogató:** Ah, tehát új szindarabon dolgozik? — **A költő neje:** Oh nem, hanem a szabó van nála és pénzt követel.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 20 kr, 7 frt 30 kr. Kétszeres 6 frt 20 kr, 6 frt 30 kr. Rozs 6 frt. 40 kr. 6 frt 50 kr. Arpa 6 frt 40 kr. 7 frt 50 kr. Zab 6 frt 25 kr. 6 frt 50 kr. Kukoricza 5 frt — kr. 5 frt 20 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt. 80 kr. Lencse 7 frt — frt — kr. Köles 4 frt. — kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér.

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis per Meter — glatt und gemustert (circa 2500 verschiedenen Farben u. Dessins) versendet roben- und (stückweise zollfrei das Fabrik Depot G. Henneberg k. k. Hoflieferant.) Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; helyegydíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadócsigát ad, ki levelelbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

NYITRAI LÁSZLÓ ur (szappanos utcza) házában

három szoba-, konyha-, pincze- és éleškamrából

álló lakás f. é. október 1-től bérbé adatik.

Bővebb felvilágosítást ad **Léván, 1890. aug. 23.**

Pólya Pál,
lakik Nyitrai Ferencz ur házában.

Léván, Nyitrai László földbirtokos szappanos-utcza házában 1/2 — 6 hektoliteres **üres hordók** eladó.

Tudakozódásokra **Pólya Pál** ad felvilágosítást, lakik Nyitrai Ferencz ur házában.

1989/1890. sz. **Árverési hirdetemnyi kivonat.**

A lévai kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takaré- és hitelintézet végrehajtásának, dr. Feleki Zsigmond mint kirendelt ügygondnok által képviselt **Nagy Lajos** végrehajtást szenvedő elleni 450 frt tőkekövetelés és jár. kielégítése iránti végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedő **Nagy Lajos** és a társulajdonos **Nagy szül. Nagy Hermin, Nagy Ida, Nagy Lujza, Szobi szül. Nagy Zsuzsanna** és **Nagy Antalnak** a szódói 44. sz. tjkvben foglalt A 1 1 sorszám alatti közös ingatlanukra és azon épült 30. összeirási számú lakházukra 457 frtban, az u. o. A + 2 szsz. a. foglalt közös ingatlanukra 125 frtban, az ugyanott A + 5. szsz. a. ingatlanukra 68 frtban az ugyanott A + 6. szsz. a. foglalt közös ingatlanukra 129 frtban az A + 9. szsz. a. foglalt ingatlanukra 8 frtban, az A + 10. szsz. foglalt közös ingatlanukra 135 frtban s végre **Nagy Lajos** végrehajtást szenvedettnek az ugyanottani A + 12. szsz. a. ingatlanban 1/6 rész illetményére 508 frtban ezenel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi október hó 30-ik napján d. e. 10 órákor Szódó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozó. tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₁₀₀-át vagyis a szódói 44. sz. tjkvben A + 1 szsz. a. foglalt ingatlan után 45 frt 70 krt, az a 2 szsz. a. után 12 frt 50 krt, az A + 5. szsz. a. után 6 frt 80 krt, az A + 6. szsz. a. után 12 frt 90 krt, az A + 9. szsz. a. után 80 krt, az A + 10. sorszám után 13 frt 50 krt, a 12. sorszám alatti után 50 frt 80 krt o. értéket készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, a kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál 1890. évi augusztus hó 15-én

Gyenes, kir. járásbíró.

630/890. sz.

Árverési hirdetemnyi.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a lévai tekintetes kir. járásbíró 1888. évi 3642. számú végzésével lévai takarékpénztár felperes részére **Brányik Károly** és **Zsigmond** alperesek ellen 119 f. t. tőke ennek 1888. év május hó 4. napjától számítandó 6% kamatai, és eddig összesen 41 frt 72 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság Szódón lefoglalt és 310 frtba becsült 3 db. tehén-, vastengelyű koezi, szecsavágó-, üsző-, stóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek 3468/890. sz. beküldését rendelő végzés folytán Szódón leendő eszközölésére 1890. október 15-ik napjának delelőt 9 órája határidőül kitűzték oly kijelentéssel, hogy ezen árverésen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsárón alul is el fognak adtni.

Az elárverezendő ingóságok vételárai az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő

Ez árveréshez a venni szándékozó a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak

Együttal közzé tétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon, vagy elsőbbségi igényt tartanak, igényüket az árverés megkezdése előtt anynyival inkább bejelentették — mert későbbben a végreh. t. r. v. 95. §-a kapcsában egyedül a vételár fölsőlegére fognak utasítottatni.

Kelt Léván 1890. év szept. 30.

Tonhaiser József,
kir. bírósági végrehajtó.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

X-ik évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap“-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét. minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért. ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciaja is azonosította magát a lappal. fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap“ érte el; legnépszerűbb legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap“ politikai czlkkeinek iránya, mint eddig, ugye zentral is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hiriei** széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bir e lap „Budapesti Hirlap“ távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobbban szervezett hirszolgalatával. A „Budapesti Hirlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. **A napirovatokat** kitűnő zszurnaliszták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van birtva. **Rendőrségi és törvényszéki** rovatai különkülön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. **A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regénycsarnokban** csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész evre 14 frt, feleevre 7 frt, negyedevre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczelszerűbben postautalvány-nyal eszközölhetők következő czim alatt: A „BUDAPESTI HIRLAP“ kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Varrógépeket

Minek Postja?
Minek Bécsbe?
mikor nálam minden elő-
pénz nélkül

50 krajczáros részletfizetésre
HOWE-, ANGER-, SINGER-, WILSON-
WILSON-, WEHLEK

5 évi jótállás mellett kaphatnak.
Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singergépeket ajánlok 30 frtért. Használt gépek becsesértelmenek, vagy igazítottatnak jutányos áron.
Géptük, részek és csomag raktárok.
mon mindig találhatók.
FISCHER MKSA
Kereskedése
Léván.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár-
részvénytársaság Budapestén.

GYÁR és IRODÁK: VI., külső váczu-ut, 1696/99. VÁROSI IRODA és RAKTÁR: VI. Podmaniczky utca, 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekéit és szab. mélyítő ekéit

mélyítő ekéit önvezetékkel, eredeti Schlick és Vidacs-féle egyvasu ekéit, talajmivelő eszközeit, boronait és rögtörő hengereit,

SCHLICK-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető gépeit.

Szóravető gépek többvasu ekékre alkalmazható tengeri- és répaültető készülékek. Készletben vannak továbbá: gőz- és járgányeséplő készülékek, gabonatisztító rosták (Baker és Vidacs rendszer), takarmánykészítő gépek, tengerimorzsolók és -darálók, örlőmalmok és olajmalom berendezések.

Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató gépek és fűkaszaló gépek.

Legjutányosabb árak. Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság igazgatósága.

Képviselőt Léván: KERN TESTVÉREK uraknál.

ÖLTÖNY-SZÖVETEK.

Peruvien és doszking a főpapság számára, szabályszerűleg előirt cs. és kir. hivatalnoki egyenruha szövetek, továbbá hadastyán, tűzoltó-, tornász-urassági inasok számára, tekeasztal és játékasztal posztók, Loden, vízmentes minőségű is., vadászkabátokra. Mosókelmek, utazó plaidek 4—12 frtig stb. Mindez olcsóbban mint bárhol s a mellett legjobb és legtartósabb minőségben.

Stikarofsky János Brunnben.

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztó-raktára. Mintak bérmentve. A t. szabómester urak resnére a legértelmesebb s legzsebb mintakönyvek. 10 frton felül való utánvételi megrendelések bérmentve. Állandó 200,000 frton meghaladó raktárban, valódi világüzletben természetesen sok maradék gyűl össze s mivel ezekről mintát küldeni lehetetlen, szivesen visszafogadom a megrendelt ilyenmü maradékokat és vagy kicserélem azokat, vagy a pénzt küldöm vissza. Maradékok megrendelésénél szükséges, hogy a szín, hosszúság és ár megadva legyen.

Levelezek magyarul, francziánul, németül, lengyelül, olaszul és csehül.